

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7 2511 CW Den Haag Postbus 20201 2500 EE Den Haag www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

F 088-4427930 wobverzoekendjz@minfin.nl www.minfin.nl

Ons kenmerk

2022-0000043349

Uw brief (kenmerk)

8 juli 2020

Bijlagen

A – Relevante artikelen Wob

B – Inventarislijst

C - Documenten

Datum 26 april 2022

Betreft Besluit op uw Wob-verzoek inzake de belasting op

leidingwater

Geachte,

In uw brief van 8 juli 2020, ontvangen op 10 juli 2020, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie over de belasting op leidingwater.

U vraagt documenten over de "belasting op leidingwater (BoL) en dan met name wat de argumenten zijn geweest voor het besluit om het heffingsplafond van 300m3 bij deze belasting te handhaven.

- Een kopie van de inventarisatie/het onderzoek naar het afschaffen van het heffingsplafond van 300m3 leidingwater, waar toenmalig staatssecretaris van Financiën Eric Wiebes naar verwijst in zijn brief aan de Tweede Kamer van 4 juni 2014. In dit verband wordt ook gevraagd om een kopie van:
  - Concepten;
  - Voortgangsrapportages en documenten;
  - Vastleggingen van het eerste verwerkingsniveau van deze inventarisatie / dit onderzoek.
- Een kopie van de, in de Kamerbrief van 4 juni 2014 genoemde (waaronder al dan niet openbaargemaakte) inbreng, reacties en inventarisaties van of namens in elk geval:
  - Individuele bedrijven;
  - Vewin;
  - VEMW;
  - RECRON;
  - VNO-NCW;
  - MKB;
  - LTO Nederland;
  - BOVAG;
  - Platform Duurzame Glastuinbouw;
  - De Unie van Waterschappen Provincies, waaronder Noord-Holland
- Een kopie van de inkomende en uitgaande correspondentie (inclusief bijlagen) tussen het ministerie van Financiën en van (of namens) de in de Kamerbrief van 4 Juni 2014 genoemde:
  - Individuele bedrijven;
  - Vewin;
  - VEMW;
  - RECRON;

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349

- VNO-NCW;
- MKB:
- LTO Nederland;
- BOVAG;
- Platform Duurzame Glastuinbouw;
- Unie van Waterschappen:
- De provincies, waaronder Noord-Holland.
- Het gaat om het volgende tijdvak: 1 januari 2013 1 januari 2015".

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 15 juli 2020, met kenmerk 2020-0000134220. In deze brief is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 4 augustus 2020.

Op 23 februari 2021 heeft u gesproken met medewerkers van mijn ministerie over de inhoud van uw verzoek. U heeft laten weten specifiek op zoek te zijn naar de inbreng die de door u genoemde bedrijven hebben geleverd, en in hoeverre deze inbreng invloed heeft gehad op de uiteindelijke besluitvorming door het kabinet.

Het is helaas niet gelukt om binnen de wettelijke termijn op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, zie hiertoe bijlage B.

Diverse documenten zijn al openbaar. Voor de vindplaats daarvan verwijs ik naar bijlage B.

Buiten reikwijdte verzoek of dubbel

Een aantal documenten bevat passages die over andere onderwerpen gaan dan de hierboven genoemde onderwerpen van uw verzoek. Deze passages vallen inhoudelijk niet binnen de reikwijdte van uw verzoek. Om die reden heb ik de passages onleesbaar gemaakt onder van vermelding van 'buiten verzoek'. Dit is eveneens in de inventarislijst aangegeven.

Daarnaast bevat een aantal documenten passages die dubbel zijn. Deze passages worden eenmalig verstrekt, voor het overige zijn deze passages onleesbaar gemaakt onder vermelding van 'dubbel'.

Wanneer pagina's geheel buiten het verzoek vallen of dubbel zijn, worden deze geheel uit de set met documenten gehaald. Wanneer dit het geval is, is dit eveneens aangegeven in het document 'Bijlage C – openbaar te maken documenten'.

Derde-belanghebbenden

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen belangen van derden een rol. Het gaat hierbij in totaal om tachtig derde-belanghebbenden. Deze derdebelanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun zienswijze te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking van de documenten.

Vijf derde-belanghebbenden stemmen niet in met openbaarmaking. De zienswijzen van de derde-belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349

Eén derde-belanghebbende heeft mij verzocht de bedrijfsnaam onleesbaar te maken. De reden hiervoor is het feit dat dit bedrijf slechts zijdelings en ter illustratie wordt genoemd naar aanleiding van een ander onderwerp.

Daarnaast hebben drie derde-belanghebbenden aangegeven bezwaar te hebben tegen de openbaarmaking van gegevens die verband houden met het aantal kubieke meters aan water dat zij in 2012 hebben geleverd. Daarnaast maken zij bezwaar tegen openbaarmaking van de cijfers waaruit de jaarlijkse winst blijkt bij de levering van leidingwater. Hierbij doen zij een beroep op artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob.

Vervolgens heeft één derde-belanghebbende aangegeven bezwaar te hebben tegen de openbaarmaking van gegevens van derden die zien op het jaarverbruik aan water van enkele specifieke bedrijven, kostprijzen en jaarafnames.

Tot slot hebben drie derde-belanghebbenden mij verzocht om persoonsgegevens zoals (functie)namen en initialen niet te verstrekken op grond van artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob.

Helaas is het niet mogelijk gebleken om acht derde-belanghebbenden te bereiken. Deze betrokken derde-belanghebbenden zijn daarom niet in de gelegenheid gesteld om hun mening te geven over de voorgenomen wijze van openbaarmaking. Om deze reden heb ik de bedrijfsnamen van deze partijen onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob.

Ik volg de derde-belanghebbenden gedeeltelijk. Het verzoek van één derdebelanghebbende om onleesbaar gemaakt te worden volg ik echter niet. De geschetste casus houdt naar mijn mening wel degelijk verband met de belasting op leidingwater, omdat leidingwater onderdeel uitmaakt van het productieproces.

De mate waarin ik de zienswijzen van de overige derde-belanghebbenden in mijn belangenafweging heb meegenomen, licht ik per weigeringsgrond hieronder nader toe.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage A) of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Motivering

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob) Openbaarmaking van informatie blijft achterwege indien het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid over de technische of financiële bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. In diverse documenten staan dergelijke bedrijfs- of fabricagegegevens.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349

Het betreft onder andere informatie over een concrete casus in de papierindustrie. Uit deze informatie kan worden afgeleid op welke wijze een specifiek bedrijf opereert en hoe de toevoer van water door dit bedrijf wordt geregeld. De toevoer van water is cruciaal in de bedrijfsvoering van de papierindustrie. Daarnaast wordt deze situatie afgezet tegen de werkwijze van de concurrenten, met als gevolg dat openbaarmaking van deze informatie kan leiden tot beïnvloeding van ieders concurrentiepositie. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.1.c.

Eén derde-belanghebbende heeft bezwaar tegen de openbaarmaking van enkele gegevens van derden die zien op het jaarverbruik aan water van enkele specifieke bedrijven, kostprijzen en jaarafnames. Deze zijn door de derde-belanghebbende aan mijn ministerie verstrekt. Ik volg deze zienswijze echter niet. De gegevens waar de derde-belanghebbende naar verwijst, zijn afkomstig van andere derden. Deze individuele derden heb ik ook in staat gesteld hun zienswijze op de openbaarmaking van hun gegevens te geven. Voor zover ik de contactgegevens van deze derden heb kunnen achterhalen, hebben deze derden allemaal aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van hun gegevens. De derde-belanghebbenden met wie ik geen contact heb kunnen leggen, heb ik geanonimiseerd om herleidbaarheid van de gegevens te voorkomen. Om deze reden volg ik de zienswijze van deze derde-belanghebbende dan ook niet.

Het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen (artikel 10, tweede lid, onder d, van de Wob)

Bij één document is het belang van de inspectie, controle en toezicht door de Belastingdienst in het geding. Het gaat hierbij om informatie die zicht biedt op de werkwijze van de Belastingdienst, als het gaat om de handhaving bij de invoering van een tweede, verlaagd tarief in de belasting op leidingwater. Openbaarmaking van deze informatie zal ervoor zorgen dat bedrijven hun gedrag dusdanig aanpassen dat het belang van een effectieve controle op onaanvaardbare wijze wordt geschaad. Ik weeg het hier bedoelde belang zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.d.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers.

Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een

ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Ik volg de derde-belanghebbenden in hun zienswijze om de namen onleesbaar te maken.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie. Hiertoe merk ik het volgende op.

Bij diverse documenten zijn derde-belanghebbenden betrokken die wij niet voor een zienswijze hebben kunnen benaderen. Deze partijen hebben dan ook niet de kans gehad om hun mening te geven op de wijze van openbaarmaking. Omdat zij hier niet van op de hoogte zijn, is het mogelijk dat openbaarmaking van de informatie die op hen van toepassing is kan leiden tot reputatieschade of stigmatisering van deze betrokkenen. Het belang van het voorkomen van mogelijke reputatieschade en stigmatisering van deze derde-belanghebbenden weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Ik maak deze informatie dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.q.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Meerdere documenten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. In documenten ouder dan vijf jaar maak ik de persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering openbaar, tenzij zwaarwegende belangen bestaan die zich tegen openbaarmaking verzetten. Van dergelijke belangen is in onderhavig geval geen sprake. Dit houdt in dat ik de persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten openbaar maak in niet tot personen herleidbare vorm.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349

Enkele documenten bevatten echter conceptteksten van onder andere antwoorden op Kamervragen, verslagen en wetteksten. De definitieve versies van deze documenten zijn reeds openbaar, of worden (gedeeltelijk) openbaar gemaakt met dit besluit. In bijlage B wordt naar de definitieve versies, dan wel vindplaats van deze documenten verwezen. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering deze concept-documenten openbaar te maken, zowel in tot op de persoon herleidbare als geanonimiseerde vorm. Daarom maak ik deze documenten niet openbaar.

Fiscale geheimhoudingsplicht (artikel 67 Awr)

Openbaarmaking dient achterwege te blijven wanneer sprake is van een in een bijzondere wet opgenomen geheimhoudingsbepaling die daaraan in de weg staat, zoals de fiscale geheimhoudingsplicht in artikel 67, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: Awr). De fiscale geheimhoudingsplicht is van toepassing op informatie die is verkregen bij de uitvoering van de Belastingwet. Het gaat daarbij om al hetgeen bij de uitvoering van de belastingwet over een ander is verkregen en niet alleen om de fiscale informatie zelf. Het is vaste rechtspraak dat deze geheimhoudingsbepaling prevaleert boven de plicht tot openbaarmaking die in de Wob is vastgelegd sinds de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 14 april 2010 (ECLI:NL:RVS.2010:BM1041). Dit is herhaaldelijk bevestigd, waaronder op 31 juli 2013 (ECLI NL:RVS:2013:528), op 23 oktober 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1625) en op 29 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:267).

Wijze van openbaarmaking

De documenten stuur ik met dit besluit in kopie mee.

Plaatsing op internet

De stukken worden met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor eenieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën – Belastingdienst en Fiscaliteit namens deze,

mr. M.S. Bogtstra De directeur Juridische Zaken Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

a. naam en adres van de indiener;

- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk 2022-0000043349 Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

 Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
- Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
- 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

- 1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
- Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
- 3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
- 4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Ons kenmerk 2022-0000043349